

Česká asociace streetwork, z.s.

Výroční zpráva 2022

Vážení přátelé, příznivkyně a příznivci ČAS,

v letošním roce oslavujeme 25 let od založení Asociace. Ta byla založena jednotlivci s cílem zavést metodu streetwork do českého prostředí, sdílet si, vybudovat a popsat dobrou praxi v oboru nízkoprahové sociální práce. Tento cíl zůstává, dobrá praxe a kvalita práce je stále hlavní vlajkovou lodí ČAS. Vzděláváme, metodicky podporujeme, inovujeme a jsme platformou pro sdílení zkušeností a dobrých praxí nejen členské základny, ale i nečlenských organizací, které se chtějí učit a pracovat na své kvalitě. V centru našeho zájmu jsou klienti a klientky streetwork sociálních služeb a právě je máme na mysli při všem, co v ČAS děláme. Víme, že podpora a zastání pro profesinály, pro sociální pracovníce a pracovníky, je důležitá právě proto, že jen dobré pracovní podmínky a profesionální vedení sociální služby zajistí jejím klientům a klientkám dostupnou a účinnou pomoc.

Sdružujeme programy terénní i ambulantní, individuální členství ustoupilo do pozadí a hlavními členy ČAS jsou zařízení preventivních sociálních služeb pracující metodou kontaktní práce. Kromě práce na kvalitě se soustavně věnujeme také oblasti propagace a komunikace. Aktivně zastupujeme členská zařízení ve veřejné správě, pracujeme s médii.

Jak se dařili aktivity ČAS v letošním jubilejním roce, si přečtete v této výroční zprávě.

Děkuji všem členuským zařízením i individuálním členům ČAS, Správní radě a Revizní komisi ČAS za spolupráci!

Martina Zikmundová, ředitelka ČAS

Projekty České asociace streetwork, z.s., které proběhly či skončily v roce 2022

Česká asociace streetwork pokračovala v realizaci dvou projektů: „Společně a odborně – podpora spolupráce a kvality nízkoprahových sociálních služeb“, registrační číslo projektu CZ.03.2.63/0.0/0.0/19_098/0015188 a „Společně a odborně v Praze – podpora spolupráce a kvality nízkoprahových sociálních služeb“, registrační číslo projektu CZ.03.2.63/0.0/0.0/19_099/0015187. Oba projekty jsou spolufinancovány Evropskou unií a podpořeny z Operačního programu Zaměstnanost. Oba dva projekty skončily v červnu 2022.

Projekty byly zaměřeny na podporu rozvoje kvality v nízkoprahových sociálních službách pracujících formou kontaktní práce prostřednictvím nastaveného systému podpory. Projekty dále vytvořili síť jako platformu pro spolupráci sociálních služeb mezi sebou a s veřejnou správou a samosprávou. Součástí projektů bylo pilotování metodiky evaluačního nástroje pro služby a vytvoření materiálů doporučených postupů pro nízkoprahové sociální služby.

Cílem prvně zmíněného projektu byla podpora spolupráce a kvality nízkoprahových sociálních služeb v České republice. Druhý projekt se zaměřil pouze na území Prahy.

Celorepublikový projekt vyjma hl. m. Prahy byl realizován společně s 29 partnery a zapojilo se do něj 61 nízkoprahových sociálních služeb. Do projektu zaměřeného na území hl. m. Prahy se zapojilo 10 partnerů a zúčastnilo celkem 23 nízkoprahových sociálních služeb.

Cílovou skupinou byli poskytovatelé a zadavatelé sociálních služeb, služby pro rodiny a děti a další služby na podporu sociálního začleňování, sociální pracovníci a pracovníci v sociálních službách. Dále v projektu věnovanému Praze kromě výše zmíněné cílové skupiny přibyli zaměstnanci veřejné správy, kteří se věnují sociální, rodinné nebo zdravotní problematice.

Hlavní aktivity projektů byly následující:

1. Úvodní konzultace u partnerů
2. Metodická podpora
3. Rozvojový audit
4. Odborné stáže
5. Evaluace výsledků a jejich prezentace
6. Podpora práce v síti
7. Konference – 12.-13. května 2022 v Praze TaNP 2022: Výsledky práce a výzvy
8. Doporučené postupy

O obou projektech je možné získat další info [zde](#)

ČAS od ČASU. S odvahou k porozumění

Projekt „ČAS od ČASU diskusní klub. Budování skutečně sociální sítě“ byl realizován od října 2020 do září 2022. Jádrem projektu byly série veřejně přístupných diskusních setkání se zajímavými a inspirujícími osobnostmi se vztahem k nízkoprahovým sociálním službám.

Cílem projektu bylo zlepšit povědomí společnosti o streetworku a též zlepšit jeho reputaci, stejně jako zlepšit postoj společnosti k znevýhodněným (zranitelným) skupinám obyvatel. Asociace prostřednictvím projektu budovala rovněž novou síť podporovatelů. Projekt podpořila Nadace OSF v rámci programu Active Citizens Fund.

Pravidelnými hosty diskusních setkání byly výrazné osobnosti, které svojí prací odstraňují předsudky a mění mentální nastavení většinové společnosti. Hosty mimo jiné byly ředitelka České asociace streetwork Martina Zikmundová, bývalá veřejná ochránkyně práv Anna Šabatová nebo novinářka a humanitární pracovnice Petra Procházková. Diskuse moderovala Adéla Paulík Lichková, moderátorka Radia Wave.

Hlavní aktivity projektu byly následující:

1. Diskusní setkání v Knihovně Václava Havla

„Jádrem projektu je série veřejně přístupných diskusních setkání se zajímavými a inspirujícími osobnostmi se vztahem k nízkoprahovým sociálním službám. Naším cílem je zlepšit povědomí společnosti o streetworku a tím zlepšit i jeho reputaci, stejně jako zlepšit postoj společnosti k znevýhodněným a zranitelným skupinám obyvatel,“ říká ředitelka České asociace streetwork Martina Zikmundová.

2. Podcasty
3. PR, budování sítě podporovatelů

Bližší informace o projektu a podcastech naleznete [zde](#).

Kontaktní práce – komplexní nástroj pomoci v přirozeném prostředí klienta

Partnerství se společností MAKAI atelier, s.r.o.

Projekt proběhl od června 2021 do prosince 2022. ČAS díky projektu pojmenoval šest hlavních faktorů ztěžujících poskytování sociálních služeb nízkoprahového typu. Současně asociace také popsala problém výkonu sociální práce na obcích a její provazby na sociální služby.

Projekt byl realizován se společností MAKAI-ateliér, s.r.o. a byl podpořen státní podporou Technologické agentury České republiky v rámci programu ÉTA.

Při projektu proběhl výzkum v Ústeckém kraji, během kterého se identifikovaly současné podoby kontaktní práce, která se odehrává v různých kontextech. A současně se cílilo na porozumění perspektiv jednotlivých aktérů kontaktní práce.

Na základě těchto poznatků bylo navrženo, jak by se pomocí konceptu kontaktní práce a jeho východisek dal zefektivnit výkon sociální práce. Výsledkem byl návrh na vzdělávací program pro lidi ze sociální sféry z jedné lokality.

První workshop se uskutečnil na konci září 2022 v Litoměřicích a vyzkoušel model vedoucí k podpoře budování systému pomoci v konkrétní lokalitě, k ukotvení vnímání metod, možností a limitů kontaktní práce mezi aktéry a k zasíťování a navázání spolupráce a zejména otevření prostoru pro další dialog.

Projekt byl završen jednodenní konferencí Kontaktní práce – sociální práce v přirozeném prostředí klienta (současnost a budoucnost kontaktní práce) a výstupním materiálem se mimo jiné stala publikace Kontaktní práce v teorii a praxi: strategie poskytovatelů služeb perspektivou kontaktní práce.

Hlavní aktivity projektu byly následující:

1. Ukotvení a aplikace pojmu Kontaktní práce
2. Inovace pojmu Kontaktní práce a jeho použití při práci s klienty v přirozeném prostředí

Bližší informace o projektu naleznete [zde](#).

Schools and (social) streetworkers – the same target group, the same goals

Erasmus Plus

Projekt byl realizován od září 2019 do května 2022. Výstup projektu zahrnuje sestavení zpráv a postřehů sociálních pracovníků a pracovníků s mládeží, kteří se zúčastnili výměnných studijních pobytů v rámci projektu. Ty proběhly v České republice, Německu, Nizozemsku, Slovinsku, Finsku a Estonsku.

Publikace přináší informace o dobré praxi v České republice očima kolegů z Německa, Estonska, Finska, Slovinska a Nizozemska. Současně zpráva zahrnuje zkušenosti streetworkerů z České republiky získané v těchto evropských zemích.

Hlavní aktivity projektu byly následující:

1. Výměnné stáže, job shadowing
2. Partneři: Holandsko, Německo, Finsko, Estonsko, Slovinsko
3. Publikace dobré praxe

Bližší informace o projektu a samotnou publikaci naleznete [zde](#).

„Odborná stáž v Berlíně byla skutečně přínosnou zkušeností, která vyjevila některé rozdílnosti nebo i společně žitou praxi. Domníváme se, že přístup, jak pracují s klienty; jaké jsou zásady a principy sociální práce, jsou prakticky obdobné. Rozdílly jsou ale v kontextu, v jakém pracují; tedy jaký je sociálně-kulturní kontext a politická situace v dané oblasti,“ popisují své dojmy účastníci stáže v Berlíně.

Implementace krajského akčního plánu iKAP II – Inovace ve vzdělávání

ČAS: Prevence předčasných odchodů ze vzdělávání (Praha)

Projekt byl zahájen k 1. červnu 2021 a realizace projektových aktivit bude probíhat až do 30. listopadu 2023. V rámci projektu se Česká asociace streetwork podílí na realizaci projektu iKAP II – Inovace ve vzdělávání hl. města Prahy. Aktivitou ČAS je prevence předčasných odchodů ze vzdělávání.

Pod hlavičkou projektu pilotně ověřujeme case management – multidisciplinární práci na školách. Case manažeři/ky ČAS, zkušení sociální pracovníci/ce a sociální pedagogové/žky individuálně pracují s dětmi a dospívajícími a koordinují síť podpory zahrnující školu, rodinu, zdravotnické a sociální služby a další pomáhající instituce.

Hlavní aktivity projektu byly následující:

1. Vznik platformy pro řešení tématu předčasných odchodů ze vzdělávání
2. Individuální podpora ve školách
3. Pilotáž práce multidisciplinárního týmu na vybraných školách
4. Popis dobré praxe včetně popisu pomáhající sítě

Bližší informace o projektu naleznete [zde](#) a [zde](#).

„Chtěli bychom, aby děti a mladí měli možnost ve své situaci postupovat komplexně, tedy aby neřešili své problémy a těžkosti na mnoha místech a s mnoha lidmi. To totiž zvyšuje bariéru pomoci a naší snahou je bariéru naopak snižovat,“ vysvětluje cíle projektu ředitelka ČASu Martina Zikmundová.

PR aktivity České asociace streetwork, z.s. v roce 2022

Výroční cena ČASovaná Bota za roky 2022

Cena byla vyhlášena na konferenci v květnu 2023. Česká asociace streetwork předala své výroční ceny ČASovaná Bota za největší přínos v oboru nízkoprahových sociálních služeb za rok 2022. Ceny byly uděleny ve dvou kategoriích – Osobnost roku a Tým roku.

Výroční cenu ČASovaná Bota za rok 2022 získali:

1. Osobnost roku – Tomáš Žák, odborný ředitel HR služeb (Lexus, z.ú.)
2. Tým roku – Centrum pro ohroženou rodinu (Ratolest Brno, z.s)

Cílem každoročního udílení dlažební kostky s botou symbolizující prošlapanou obuv streetworkera je upozornit na náročnost profese a poděkovat těm, kteří obor dále posouvají.

Bližší informace o výročních cenách naleznete [zde](#).

Česká asociace streetwork v roce 2022 oslavila 25 let své existence

Čtvrt století působení asociace oslavila na celorepublikové oborové konferenci v rámci projektu Společně a odborně (v Praze).

Současně ČAS poskytl 100 mediálních výstupů za rok, z toho 20 během Týdne nízkoprahových klubů. Mimo jiné pro zpravodajský web Seznam Zprávy, Český rozhlas nebo iDnes.cz.

„Pro mě osobně je naplňující dělat profesi s přímým dopadem na realitu. A jsem ráda, že máme asociaci, která není formální, stále jí roste členská základna a žije hlubokým vnitřním životem. Opravdu rádi se s kolegy setkáváme a mluvíme o své práci, to mi po 25 letech v oboru přijde úžasné,“ uvedla v rozhovoru pro web HateFree ředitelka ČASu Martina Zikmundová v rámci 25letého výročí oboru.

Týden nízkoprahových klubů 2022

Poslední celý zářijový týden je každoročně věnován kampani České asociace streetwork Týden nízkoprahových klubů. Ta poukazuje na význam NZDM a přibližuje jejich činnost odborné i laické veřejnosti. V roce 2022 se akce účastnilo 105 zařízení.

Hlavní aktivity projektu byly následující:

1. Dopady chudoby na dětství a dospívání
2. Projevy uprchlické krize v nízkoprahových klubech

Bližší informace o Týdnu nízkoprahových klubů naleznete [zde](#).

Institut kontaktní práce, s.r.o.

V roce 2019 vzniklý Institut kontaktní práce (IKP) převzal jako servisní organizace vzdělávání České asociace streetwork.

Ke dni 31. 12. 2022 byl celkový počet akreditovaných vzdělávacích programů 39.

Počet úspěšně proškolených účastníků v rámci otevřených kurzů a kurzů na klíč za rok 2022 (tj. počty účastníků, kteří splnili podmínky kurzů a získali certifikát) celkem 562.

Web IKP na www.kontaktniprace.cz

ČAS se v roce 2022 pravidelně účastnil pracovních skupin a komisí

I v roce 2022 byl ČAS aktivní v mnoha pracovních skupinách a komisích. A to například v:

1. MPSV – Zákon o sociálním podnikání. Novela zákona 108/2006 Sb. tzv. malá novela nyní a velká novela. Změna počtu druhů služeb (ze 33 na 7), změna financování, personální standard. Profesionální zákon. Připomínkování vyhodnocování Akčního plánu vládní strategie sociálního začleňování.
2. Úřad vlády: Skupina EWS
3. Úřad vlády: Rada vlády pro NNO
4. MŠMT – Rada pro zájmové a neformální vzdělávání
5. MHMP – Komise prevence kriminality hlavního města Prahy

Členství v Platforma pro sociální bydlení, Evropská síť proti chudobě EAPN ČR, Dynamo International

Průzkum ČAS

Česká asociace streetwork v roce 2022 vypracovala průzkum mezi členy ČAS. Ten se vztahoval ke třem klíčovým tématům.

1. Mzdy a vzdělání
2. Práce s migranty z Ukrajiny
3. Užívání psychoaktivních látek

Nejdůležitější závěry z průzkumů jsou následující.

Mzdy a vzdělání

Prvního průzkumu se zúčastnilo 67 sociálních služeb z 12 krajů. Z toho 40 služeb bylo pro děti a mládež, 17 adiktologických služeb, 2 služby pro osoby se ztrátou bydlení a 8 respondentů nevedlo zařazení služby.

Z průzkumu vyšlo, že Průměrná nástupní mzda pracovníka v sociálních službách (PSS) je 25.041 Kč, přičemž v 1. roce dojde průměrně k navýšení na 26.400 Kč, po 3 letech na 27.600 Kč.

Průměrná nástupní mzda sociálního pracovníka (SP) je 27.300 Kč, přičemž v 1. roce dojde průměrně k navýšení na 28.600 Kč, po 3 letech na 29.800 Kč.

Průměrná mzda vedoucího ve službě je 34.000 Kč (z toho nejnižší 24.000 Kč v Libereckém kraji, nejvyšší 44.000 Kč v Ústeckém kraji).

Ve službách pracuje 30 procent PSS (z toho 70 procent má vysokoškolské vzdělávání) a 70 procent SP.

Práce s migranty z Ukrajiny

Na druhý průzkum odpovědělo 70 zařízení (84 procent z nich pracuje s dětmi a mládeží, 14 adiktologických služeb). Z toho 40 (57 procent) zařízení nepracuje s uprchlíky, zbylých 30 (43 procent) pracuje.

Z těch, co nepracují s uprchlíky, jich 75 procent odpovědělo, že se uprchlíci vyskytují v jejich okolí. A zakázky, které uprchlíci z Ukrajiny dávají sociálním službám jsou – adaptace na nové prostředí, podpora ve vzdělávání, komunikaci, zapojení se do vrstevnické skupiny, HR služby, doprovody.

Užívání psychoaktivních látek

Závěrečného průzkumu se zúčastnilo 44 služeb NZDM nebo TP. Jako nejvíce závažnou psychoaktivní látku považují služby nikotinové sáčky (81 procent), následované HHC (63 procent) a léky (62 procent).

Současně 69 procent klientů získává léky od kamarádů, 31 procent od rodičů a stejný počet jich užívá více, než mají doporučeno.

Mezi nejčastější léky patří – Xanax, antidepresiva, Tramadol, Lexaurin nebo ibalgin a paralen.

Členská základna České asociace streetwork, z.s.

Členskou základnu asociace v roce 2022 tvořilo 122 zařízení. Současně v roce 2022 Valná hromada České asociace streetwork vyloučila ze své členské základny organizaci Šance pro tebe Chrudim – NZDM Agora.

Správní rada v roce 2022 pracovala ve složení: Jan Špaček, předseda, Jaroslava Janíčková, místopředsedkyně (do prosince 2022), Lucie Slámová, členka, Kateřina Jannová, členka, Jiří Dvořák, člen, Jan Kopic, člen, Jakub Havlíček, člen (do prosince 2022), Regina Kuncová, členka (do prosince 2022), Radka Buršíková, členka (do prosince 2022).

Revizní komise byla ve složení: Ondřej Ferdan (do prosince 2022), Ludvík Bára, Martin Pazlar, Petr Hampacher

Instituce a lidé, kterým vděčíme za úspěšný rok a patří jim naše poděkování:

Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy ČR

Knihovna Václava Havla

Technologická agentura České republiky

Dům zahraniční spolupráce

MČ Praha 7

MAKAI atelier, s.r.o.

Složení kanceláře ČAS v roce 2022

Martina Zikmundová – ředitelka organizace

Martina Zimmermannová – odborná pracovníce a finanční manažerka

Klára Šmejkalová – koordinátorka projektů, koordinátorka vzdělávacích kurzů

Iva Kabeláčová – koordinátorka vzdělávacích kurzů – Institut kontaktní práce

Michaela Burdová – správa webových stránek, koordinace Týden pro nízkoprahy, ČASovaná bota

Karolína Panušková – mezinárodní spolupráce

Realizační tým projektu IKAPII – Barbora Pšenicová, Radek Skřivan, Aneta Sluková, Jiří Horák, Tereza Kvapil Baudišová

Zdena Filípková – metodická podpora hodnotitelů

Vendula Hrstková – projekty ESF

Adéla Hanzlová, Tomáš Příhoda – Restart shop

Dominik Hrodek – kreativní tým

Lenka Čuprová – sociální média

Lucie Nemešová, Václav Zeman – Story Hunters – média, public relations

Vendula Seifertová – produkční projektu ČAS od ČASu

Helena Kotová, Monika Kochlůflová, Jakub Havlíček, Tereza Kašová, Jiří Vlček, Petra Pavlíčková, Jana Macková – regionální koordinátorky/ři

Česká asociace streetwork, z.s. - Hospodářský výsledek 2022

Náklady	v tis. Kč	Výnosy	v tis. Kč
Spotřební materiál	100	Tržby z kurzů, seminářů	988
Lektorné - kurzy	244	Úroky, kurzový zisk	2
Telefon, internet, poštovné	90	Členské příspěvky	351
Nájemné, energie, pronájmy, ubytování	379	Dotace ESF EU	9 225
Ostatní náklady spojené s realizací projektů Erasmus+	811	Dotace Erasmus +	1 180
Ostatní náklady v rámci realizace projektů ESF	3 626	Dotace OSF projekt ČAS od ČASu	1 103
Ostatní náklady ČAS od Času	321	TAČR	540
Účetnictví	327	Dary	29
Kurzové ztráty, bankovní poplatky, ostatní poplatky	31	Ostatní příjmy	27
Dary Časovaná Bota	40		
Ostatní náklady spojené s realizací projektu TAČR	93		
Mzdové náklady	6 912	Celkem	13 445
Ostatní náklady	25		
Celkem	12 999	Hospodářský výsledek	446